

Нагорняк Ольга Анатоліївна

Студентка 3 курсу ОП «Соціологія»

факультету психології, політології та соціології

Національного університету «Одеська юридична академія»

Науковий керівник: Каретна Ольга Олександрівна

Доцент кафедри соціології

Національного університету «Одеська юридична академія»,

кандидат політичних наук, доцент

ЕКУМЕНІЧНІ РУХИ В СУЧАСНОМУ СВІТІ

Становлення явища екуменізму сягає великих проміжків часу та на даний момент. Актуальність екуменізму проявляється в його міжконфесійному діалозі між церквами.

Поняття «екуменізм» і «екуменічний рух» походить від грецького «οἰκουμένη» та латинською «oecumenus», що відповідно означають «населена земля» і «вселенський» [4, 8]. З самого початку словом «ойкумена» називали території Римської імперії в Новому Завіті. Але ще задовго до цього, греки інтерпретували даний термін як «населений світ» та «всесвітній». Під «всесвітнім» розуміли процес знайомлення та приведення народів до православної віри та використовувалось в назві Константинопольського Патріархата.

Екуменізм – це ідеологія, яка базується на об'єднанні всіх християнських конфесій, шукає шляхи вирішення всіх християнських проблем, подолання християнських розколів та непорозумінь це спроба об'єднання всіх релігій в одну єдину. Екуменічний рух ґрунтується на сповіданні віри нерозділеної Церкви перших століть, на вірі у Христа як Сина Божого і на вірі в Триєдиного Бога. Без цих біблійних і догматичних основ екуменізм не може існувати [2, с. 141]. Розвиток екуменічного руху в 19 столітті в 30 роках заклали принципи діяльності екуменізму.

Основними етапами становлення екуменічного руху в 19 столітті є:

1. 1925 р. – конференція «Життя і діяльність»;
2. 1927 р. – конференція «Віра та церковний устрій»;
3. Жовтень 1921 р. – комітет Единбурзька конференція була перетворена в Міжнародну місіонерську раду в Мохонк-Лейк, США;
4. З 24 березня по 8 квітня 1928 р. в Єрусалимі була проведена перша Всесвітня конференція Міжнародної місіонерської ради;
5. З 9 по 12 травня 1938 р. – була проведена консультативна конференція на якій було прийнято рішення про створення ВРЦ (Всесвітня Рада Церков) в Урехті (Нідерланди);

м. Одеса, 23 березня 2023 р.

Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Трансформація українського суспільства в цифрову еру»

6. 1948 р. – була створена широкомасштабна християнська міжнародна екуменічна організація – ВРЦ в Нідерландах. Створена була на основі злиття декількох протестантських рухів та завдяки Всесвітньому альянсу.

Протягом всього 19 століття було зроблено багато кроків вперед, задля зближення та порозуміння церков. А саме було створено міжнародну організацію ВРЦ (Всесвітня Рада Церков), конференції «Віра та церковний устрій», «Життя і діяльність» та «міжнародна місіонерська рада» тощо. На даний час найвищим органом ВРЦ є Асамблея яка збирається, кожних 7 років з метою заслухування звітів, діяльності поокремих відділів, комісій та робочих груп та для підняття рішень в справі подальшої праці [6].

Екуменічний рух в процесі свого діалогу між різноманітними конфесіями несе релігійний і нерелігійний характер. Відносини релігійного виміру виявляються у богословському діалозі стосовно питань догматичної та біблійної теології, проблематики спільного проведення богослужбових практик та здійснення місійного служіння [3, 71]. В нерелігійному плані він проявляється в організації співпраці між різними деномінаціями, конфесіями та церквами та їх спільного служіння в соціальних сферах.

Проблематикою екуменічного руху займалися теологи, богослови, священнослужителі, єпископи в різних церквах світу. Ними було започатковано міжконфесійний діалог та подолання розколів між різними церквами, конфесіями та деномінаціями. Такими видатними представниками даного руху є: Робертсон Р., Сьодерблом Н., Белл Дж. та інші.

Одним з основоположників є архієпископ Уппсали – Натан Сьодерблом. В своїх роботах «Єдність християнського світу», «Християнське братство: єдине життя та робота християнського світу» 1923р. він закликав всіх світових християнських лідерів співпрацювати заради миру та справедливості під час Першої світової війни та його головною метою було об'єднання християнських конфесій.

Джордж Белл – архієпископ Чичестерський, англіканський богослов, який став ініціатором екуменічного руху. За допомогою Белла на Всесвітній раді церков в Нідерландах було створено спеціальну комісію, яка розглядала питання національних меншин та релігійних проблем. Головними роботами є «Царство Христа: Історія Всесвітньої Ради Церков», 1954 р., «Християнство і світопорядок», 1940 р. та «Церква і людство», 1946 р., тощо.

В роботі теолога Рональда Робертсона «Церковно-державні відносини: напруженість і переходи» зазначається, що екуменічну науку необхідно теоретизувати в світлі процесу глобалізації. Головну мету він вбачає в тому, щоб описати як відбувається культурна імплізія,

таким чином встановивши характерні риси глобалізації. Для нього процес «єкуменізму» є головним аспектом глобалізації, тому, що християнство є справді глобальним явищем, як і Римо-Католицька церква, яка є єдиною глобально організованою християнською деномінацією. [7]. В книзі «Східні християнські церкви» подана загальна характеристика кожної східної церкви, кожна з яких знаходиться у повному євхаристійному спілкуванні [8].

Щодо стосунків єкуменізму з релігіями, то потрібно зазначити, що католицизм в достатньо задовільних відношеннях з єкуменічним рухом з початку прийняття «Декрету про єкуменізм». Документ Другого Ватиканського собору «Декрет про єкуменізм» перестерігає щодо застосування цього засобу для відновлення єдності християн без урахування двох засад, а саме: «свідчення про єдність Церкви і уможливлення участі в засобах благодаті» [1, 135].

Чималий поштовх до початку єкуменічних рухів заклала Константинопольська Православна Церква. В 1948 році було створено Світову Радю Церков, до якої в 1961 році вступили Православні Церкви. В 1920 році Константинопольський Патріархат звернувся до всіх християнських Церков з пропозицією спільного примирення з метою пошуку єдності та спроби встановити «лігу (братство) між Церквами» [5]. На даний час, Православ'я вважається консервативною релігією, яка ще не до кінця сприймає єкуменізм.

Протестанти відносяться до єкуменізму не однозначно, то повністю його приймаючи, то відрікаючись від нього. Єкуменічний рух та Англіканська церква мають досить міцні стосунки. Сучасна Англіканська церква має на меті розвивати та продовжувати підтримувати єкуменічну віру, яку ми вбачаємо в різноманітних символах, знаках та відкривати Божу присутність в собі та в інших людях.

Список використаної літератури

1. Документи Другого Ватиканського Собору (1962–1965): Конституції, декрети, декларації. Коментарі / перекл. з лат. // Український католицький університет. Львів: Свічадо, –2014. – 135 с.
2. Каспер В. Таїнство єдності: Євхаристія та Церква / пер. з нім. Київ : Дух і літера, 2010. 287 с.
3. Квік А. Праксеологічний вимір єкуменізму та його основні діалогічні форми / Квік. А. // ГРАНІ [Науково-Теоретичний Альманах]. – 2021. – № 24(1)
4. Кисельов О.С. Феномен єкуменізму в сучасному християнстві. – К.: Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, 2009. – 133
5. Послання Вселенського Патріархату / До Церков Христа Повсюдно / Послання Вселенського Патріархату // Знаки часу. – 1920. – 176 с.
6. Тупачець В. Зародження та розвиток єкуменічного руху в Протестанських Церквах та Спільнотах / Тупачець В. // Єкуменізм. – Режим доступу: <http://surl.li/bpvun> (26.11.2022.)

7. Robertson R., Church-State Relations: Tensions and Transitions / Robertson R., Robbins T. // Sociology of Religion. – 1987. – vol. 49 (2). –p. 187-188
8. Robertson, R., The Eastern Christian Churches. A brief Survey / Robertson, R., Stancati, S. // Angelicum [Rezension]. Rom., 1990 – 149-151.

Науменко Ольга Михайлівна

Доцент кафедри політичних технологій
Київського національного економічного університету
імені Вадима Гетьмана,
кандидат політичних наук, доцент

РОЛЬ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІТИЧНОЇ ЕЛІТИ ЗА УМОВ ВІЙНИ

Сучасні цифрові технології виводять діяльність політичної еліти за умов війни на новий рівень політичної комунікації. Державний сектор, як і бізнес зокрема постали з викликом захисту інформації та унеможливлення щодо неї DDoS-атак. Поширеними стали інформаційно-психологічний тиск на суспільства та кібератаки на державні установи.

За умов інформаційного суспільства роль медіа зростає не лише як посередника між владою і соціумом, а як фактор трансформації політичної системи діяльності політичних еліт, розвитку політичних процесів, формування брендів у суспільній свідомості, комерціалізації та прагматизації соціальних відносин. Дані процеси зумовили появу медіасфери, медіаполітики [1, с. 33]. Вплив медіафактора на діяльність політичних еліт виявляється в формування особистого іміджу та іміджу держави, що за умов воєнного стану набуло посиленого значення через пропаганду та контрпропаганду російсько-української війни.

Медіачинник соціально-політичної мобілізації спрацьовує в інтересах залежності ЗМІ від органів влади: загальнодержавних, центральних, регіональних, олігархічних. Висвітлення подій здійснюється на користь замовника, щодо оповіщення суспільства та громадськості про його позитивні ініціативи, гуманітарні акції, успішні проекти, благодійні внески олігарха та патріотичні програми. Тим самим політична еліта формує позитивний імідж та прогнозовані рейтинги щодо майбутніх виборів в органи публічної влади. Здебільшого електорат сприймає політиків як рекламних об'єктів.

Засоби масової інформації підлаштовують імідж політиків під запити цільової аудиторії. Комерціалізація політиків як товар є прийнятною і зручною для претендентів на високі посади у цілому в державі чи регіонах. Новим топом політичного лідера є цифровий політичний суб'єкт [1, с. 36].

м. Одеса, 23 березня 2023 р.

Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Трансформація українського суспільства в цифрову еру»